

LITERATURA CATALANA CULTA A L'EDAT MODERNA

Moviments	SEGLE XVI RENAIXEMENT HUMANISME Des d'Itàlia	SEGLE XVII BARROC	SEGLE XVIII IL·LUMINISME NEOCLASSICISME
Context històric	Primera volta al món (Magallanes – Elcano) Excomunió de Luter Guerra de les Germanies Concili de Trento Bandolerisme Carles V i Felip II Reforma Protestant i Contrareforma	Bandolerisme Expulsió dels moriscos Revolta dels Segadors Guerra dels Trenta Anys Felip III, Felip IV i Carles II Pèrdua de la Catalunya Nord (1659) Independència de Portugal	Guerra de Successió. Descret de Nova Planta (1714) Dinastia borbònica Felip V, Ferran VI, Carles III i Carles IV. Expulsió dels jesuïtes Guerra de la Independència dels EUA Revolució Francesa Dominació britànica de Menorca
Trets, temes i formes	Retorn a l'antiguitat clàssica, reinterpretació dels valors i ideals; Antropocentrisme, Erasmisme vs escolàstica, Disciplina artística Recerca de la bellesa, equilibri, mesura, contenció, harmonia,... Revifalla de les llengües vulgars	Pessimisme i desengany Evasió del món Artificiositat i recargolament Excessiva afectació o guarniment de l'obra La fugacitat de la vida, el pas del temps Gust per la monstrositat Desordre, desencís Conceptisme: sàtira, ironia Culteranisme: exageració en les formes	Raó, esperit crític, investigació en diversos camps Llibertat per a l'home Acadèmies i societats científiques Recuperació del classicisme Establiment de normes Ordre, harmonia,... Vitalitat de la producció popular

Context cultural	<p><i>Amadís de Gaula</i>, de G.R. de Montalvo</p> <p><i>L'Elogi de la follia</i>, d'Erasmus de Rotterdam</p> <p><i>El príncep</i>, de Maquiavel</p> <p><i>Utopia</i>, de Tomas More</p> <p><i>Poesías</i>, de G. de la Vega</p> <p><i>Gargatua i Pantagruel</i>, de Rabelais</p> <p><i>Lazarillo de Tormes</i></p> <p>Producció de San Juan de la Cruz, Sta. Teresa de Jesús i Fray Luis de León.</p> <p>Producció de W. Shakespeare.</p> <p>Humanistes: Joan Lluís Vives</p> <p>Segle d'Or de la literatura castellana</p> <p>La cort de Germana de Foix i el teatre profà.</p>	<p><i>Don Quijote de la Mancha</i>, de Cervantes</p> <p>Producció literària de Góngora, Quevedo, Tirso, Calderon.</p> <p><i>L'avare</i>, de Molière</p> <p><i>Phèdre</i>, de Racine.</p>	<p>Creació de la Universitat de Cervera</p> <p>Producció literària de Defoe i Swift.</p> <p>Fundació de l'Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona. (1729)</p> <p>Obra de Montesquieu, Voltaire i Diderot.</p> <p>Comença la publicació del <i>Diario de Barcelona</i> (1792).</p>
Literatura catalana	<p><i>Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa</i>, de C. Despuig (1557)</p> <p>Producció poètica de Joan de Timoneda i Pere Serafí</p>	<p>Producció de Francesc Fontanella i de Francesc Vicent Garcia</p>	<p><i>Instrucció per a l'ensenyança de minyons</i>, de B. Reixac.</p> <p><i>Calaix de sastre</i>, de Baró de Maldà</p> <p>Producció de Joan Ramis.</p>

L'ús del català anà minvant de mica en mica en els àmbits de l'alta cultura i dels estaments més benestants. La cort i la noblesa eren a Castellà i la producció literària d'aquella regió viu un moment esplendorós. A Catalunya, per contra, l'obra culta era escassa i sovint es basava en els models medievals i mesclava català i castellà.

Tanmateix, la llengua catalana parlada era exclusiva del nostre territori i per això el grau de castellanització va ser gairebé inexistent en el total de la població. La producció literària pròpia era de tall popular i es trasmetia oralment de pares a fills.